

עטופה ברחמים

ד"ר חנה קטן

עטופה ברחמים

ד"ר חנה קטן

עטופה ברחמים | ד"ר חנה קטן

עורכת אחראית: מרים הופמן-גילת

עורכת: אילת וידל

עורכת לשונית: שירה עבאדי

עיצוב והפקה: ספריית בית-אל | אושרית טולידאנו

עיצוב כריכה: **אשור & more** | חני כהן

נדפס בישראל, תמוז ה'תשע"ט | יולי 2019

עלילת הספר, המקומות והדמויות הנזכרים בו ושמותיהם, כולם פרי דמיונה של המחברת. כל קשר בין עלילת הספר והדמויות שבו, לבני אדם, מקומות ואירועים אמיתיים, מקרי בהחלט.

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לאכסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר כל חלק שהוא מן החומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

© כל הזכויות שמורות להוצאת ספריית בית אל בע"מ

ת"ד 34101 ירושלים 9134002 טל' 02-6427117

www.beitel.co.il

All Rights reserved 5779 – 2019

Printing Rights reserved to Sifriyat Bet-El Publishing Ltd.

P.O.B 34101 Jerusalem 91340

Tel. 02-6427117

לכל העומדות מול מניעות ומכשולים
וממשיכות לבנות באהבת עולם
את בית ישראל

לילה חורפי. הבית חם. מנגינה קלאסית של שופן מתנגנת ברקע. מאירה מכבה את האש תחת המרק הכתום המבעבע, מוסיפה עוד קומץ של תבלינים. רק שלא אאחר היום לחוג תנ"ך, היא חושבת. מתי גדליה יגיע? בקוצר רוח היא מסיטה את וילון התחרה ומביטה החוצה. טיפות הגשם זולגות על אדן החלון. מצחה מתקמט כשהיא מבחינה בדמותה של מיכלי עומדת בחצר ומשוחחת עם ידידיה, הבן של השכנים. נצטרך לדבר איתה, היא ממלמלת לעצמה. צליליו של שופן מחזירים אותה לערב החורפי ההוא.

הם הגיעו באוטובוסים ספוגי גשם, עייפים מהדרך. נעמדו לפני דלת הפלדה האפורה, האימתנית. הניחו את המטריות הרטובות בסלסלה המיועדת לכך, במבואה החשוכה, וצלצלו בליטוף עדין בפעמון. לאחר צפצוף קצר הדלת נפתחה, והם נכנסו לחדר ההמתנה החמים. הם לכדו את עיניה של המזכירה החייכנית, והיא הזמינה אותם לפתוח תיק ולהמתין.

על שולחנות נמוכים ליד כורסאות מפנקות הונחו מגזינים בנושא בריאות ואיכות חיים. הקירות קושטו באינספור תמונות של תינוקות מחייכים בידיהם של הוריהם המאושרים. והמוזיקה. מנגינת 'פור אליזה' של שופן התנגנה ברקע.

הרגעים ההם חרוטים בזיכרונה היטב. הנה הם יושבים שלובי ידיים, מכווצים, ראשיהם מורכנים. גדליה מניע את רגלו הימנית בתנועות קצרות וקצובות. הוא קצת לחוץ. היא מאוד. ד"ר קווין פונה אליהם. "מה מביא אתכם לכאן, משפחת סופר היקרה?"

בתחילה שתיקה שוררת ביניהם, עומדת בחלל החדר. לבסוף מאירה לוקחת את הפיקוד ומגוללת לפני הרופאה את תמצית חלומותיהם, לא עוצרת אפילו לנגב את הדמעות הזולגות במורד לחייה הסמוקות. "דוקטור", היא פונה אליה כמעט בייאוש, "כבר אין לנו כוח. אנחנו מבקשים עזרה". מאירה מדברת וגדליה מהנהן בהסכמה.

היא מתארת בכמה משפטים חמש שנות נישואין. שנים של ציפייה, רגשות אשמה, קנאה, שאלות אמוניות שלא מניחות. האם שכחו אותנו? גדליה מביט בה מופתע. מה לרופאה ולעניינים האלה?

מדי חודש בחודשו המים הטהורים הבטיחו בשורות, לחשו ישועות, סיפרו את סוד הגאולה. אך כגודל הציפייה, כך גודלה של האכזבה. אחר כך גדליה ישאל אותה למה לא אמרה לו כלום, והיא תאמר שהוא אף פעם לא שאל.

מאירה מתנערת מהזיכרונות, היא עומדת מול המראה בחדר השינה, תכף יתחיל שיעור תנ"ך. אסור לה לאחר. היא בוחרת

אודם ורוד ותוחמת את שפתיה במקצועיות, מוסיפה כמה לטיפות של פודרה. המראה מושלם.

חייבים לדבר עם מיכלי. אבל איך היא תקבל את זה? מאירה נאנחת. אין לה זמן לחשוב על זה עכשיו, היא כמעט מאחרת.

גדליה בכלל לא מתרגש מהקשר. טוב, גם כך הוא תמיד מתעלם מהחששות שלה. לא. היא לא תיתן למיכלי להיכנס ל'ברוך' הזה, היא יוצאת מן הבית הריק נחושה בדעתה, מתפללת שלא תיתקל בדרכה בידידיה ובמיכלי. לא עכשיו, אין לה זמן.

2

החדר החשוך נוסך בה תחושת רוגע. גדליה מלפף את אצבעותיו העבות סביב כף ידה. על המסך מרצדות דמויות לבנבנות בתוך חללים שחורים. ליבה הולם כפטיש, מאיים לנתץ את קירות בית החזה שלה, שמתרומם ומשתפל עם כל נשימה ונשימה. "דוקטור, מה אנחנו רואים עכשיו על המסך?" היא שואלת למראה מצחה הקמוט של ד"ר קווין. הרופאה לא עונה. היא טרודה בסיקור מערכות הגוף של עובריה. בעיטה מקפיצה את בטנה, ועל הצג הגפיים מרצדות. לפחות כך נדמה לה. גדליה מהדק את אצבעותיו סביב כף ידה ומניח יד תומכת על כתפה. ד"ר קווין ממשיכה בעבודתה. אף הגה. אף מילה.

המתח גואה בגופה והיא לוחשת שוב, "דוקטור, מה את רואה? נשמח אם תשתפי אותנו. הכול בסדר?" הרופאה מרימה לרגע את עיניה, משגרת מבט רציני לעבר גדליה וממשיכה בבדיקה.

למאירה נדמה שחלפו שעות ארוכות, עד שד"ר קווין מניחה את המתמר במסילה המתאימה, לצידו של מכשיר האולטרסאונד. היא מדליקה את האור, מתיישבת ליד השולחן, ומבקשת ממנה לרדת בזהירות מהמיטה. היא מקלידה את האבחנות במחשב, וכשמאירה מתיישבת לצידו של גדליה, ידיהם שלובות וגשימותיה מואצות, היא פותחת סוף־סוף בשיחה.

תסריטים אינדיבידואליים מתרועעים בראשה המתולתל של מאירה. היא מסדרת את המטפחת הצבעונית שלראשה וממוללת באצבעותיה את החרוזים האדומים והגדולים שלצווארה. "אני מבקשת את סליחתכם על העיכוב בשיחה, אבל היה לי חשוב לדייק בבדיקה ולהגיע לאבחנה מבוססת לפני שאנחנו מדברים. מדדתי את האיברים של שתי העובריות שלכם. המדדים כוללים את היקף הראש, היקף הבטן, אורך הגפיים ואיברים נוספים. מתברר שאחת התאומות גדלה יפה, כצפוי לשבוע ההיריון, אך השנייה סובלת ממה שאנחנו מגדירים אי־ספיקה שלילית. היא לא מקבלת מזון בכמות הדרושה לגדילתה, עקב תפקוד לקוי של השליה שלה ושל כלי הדם שבה. כמות המים בשק ההיריון שלה מופחתת, וזרימת הדם בעורקי המוח, הטבור והשלייה מופרעת. אם זה ימשיך כך,

התאומה השנייה עלולה..."

"דוקטור, למה זה קורה? אולי אני לא נחה מספיק? אולי יש תפריט מזון שכדאי לי להקפיד עליו יותר?" גדליה שותקת, כהרגלו. עיניו מביעות דאגה שקטה. מאירה מורידה את משקפיה הגדולים. הדמעות הזולגות מטשטשות את ראייתה. "דוקטור, מה עושים?" היא מישירה אליה מבט.

ד"ר קווין משיבה במענה רך. "גברת סופר, אני מבינה את הדאגה לעוברים שחיכתם להם כל כך הרבה שנים. גם אני דואגת, ולכן אני מציעה לבצע ניתוח קיסרי, כדי לחלץ את התאומה הקטנה ממצוקת הרעב שלה, ולאפשר לה גדילה תקינה מחוץ לרחם".

מאירה מחוירה. ממש לא מתאים לה ניתוח, והיא רועדת מפחד מההרדמה. היא מסיטה את המחשבות האפרוריות מתודעתה ומתרכזת בטפסים שד"ר קווין כבר מניחה לפניהם. "אני רואה שאתם לא שלמים עם המהלך וחוששים מפניו. זה לגיטימי. הנה קצת מידע בנושא. לכו לקרוא על פיגור בגדילה תוך־רחמית ועל אי־ספיקה שלילית, ולאחר מכן תוכלו לקבל החלטה מושכלת. אבל הזמן קצר. אני מבקשת להכניס אותך לספר הניתוחים כבר מחר". פניה של ד"ר קווין הופכים לסימן שאלה.

גדליה מעביר את אצבעותיו העבות בין זיפי זקנו האפרפר והקצר. המבט שלו מרוחק. מאירה מביטה לעברו, מנסה

להחזיר אותו לכאן ועכשיו על ידי משיכה בשרוולו המקופל ברישול. הוא מניח את כף ידו הגדולה על כף ידה הקטנה, מלטף אותה, ומישיר מבט לד"ר קווין.

"אנחנו החלטנו, דוקטור", הוא מפתיע את שתיהן. "אנחנו לא רוצים לסכן את התאומות. חיינו להן די זמן. נלך על ניתוח קיסרי".

היא מחכה לה כבר שעות. להתקשר למיכלי או לא? היא מתלבטת. אני לא רוצה שהיא תרגיש שאני דואגת מהנסיעות הארוכות האלה. השירות הלאומי עושה לה טוב, נותן לה ביטחון. היא ממש מביאה את עצמה לידי ביטוי. החניכות המתוקות מתות עליה. לעומתה, דבורי החליטה ללבוש מדי זית. יש לה עוד שנה וחצי בחמ"ל. מדי פעם בפעם היא מנסה להוציא גימלים, אך ללא הצלחה. מיכלי כבר חותרת ללימודי אחיות בשנה הבאה. היא ודאי תתקבל לבית הספר לאחיות בקלות, למרות הדרישות הגבוהות במיוחד. ואם לא, תמיד יש אפשרות להשתמש ב'וויטמין פי'. עבודה בבית ספר לאחיות עשרים שנה זה לא בא ברגל. היא שוקעת במחשבות.

דפיקות בדלת. זו היא. קבלי אותה בחיבוק אוהב, אומרת

מאירה לעצמה. "רגע! אני לא מוצאת את המפתח!" הרעיפי עליה נשיקות, תני לה להרגיש שהיא יקרה לך כל כך. "שנייה, מיכלי, אני כבר פותחת לך". אוף, למה היא לא לקחה מפתח כשיצאה מהבית? דבורי המעשית אף פעם לא תשכח מפתח. תפסיקי להשוות ביניהן כל הזמן... זו המשמעות העמוקה של אהבת אם, כך אמרה ד"ר גרוס בחוג ההורים ביישוב. אבל זה כל כך קשה. איך אפשר להפסיק להשוות? כשהן היו תינוקות האחיות התבלבלו ביניהן, היא נזכרת. הן הביאו לי את דבורי פעמיים להנקה, ומיכלי נשארה רעבה.

כשהן גדלו מיכלי הייתה חוזרת מהגן עם ברכיים פצועות, נוטפות דם על השטיח הפרסי שבסלון. הייתי שואלת אותה בדאגה, "ללוש, מה קרה היום? שוב דבורי נשכה אותך?" היא רק חיבקה אותי חזק, מנגבת את האדום האדום הזה, שנוטף כנחיל לאורך זרועתי. נשימותיה החמות היו נוסכות בי ביטחון. היא לא אמרה מילה רעה אחת על אחותה, איזו נשמה טובה. "הנה, מצאתי את המפתח. כמה חיקיתי לך, ממש דאגתי!" מאירה פותחת את הדלת למיכלי ומקבלת אותה בחיבוק.

"באתי רק לכמה דקות, אני חייבת לעזור לדבורי במשהו, כבר יוצאת שוב".

המחשבות שוב נודדות. איך אפילו בגיל צעיר יותר, כשכבר ידעה לשבת על הסיר, חששה מאירה שדבורי לא תסתדר בגן

הינדה. היא תרגיש לא נעים שרק אותה מחתלים על השידה. אבל מיכלי, כמו גדולה, עשתה כאילו היא עדיין לא גמולה בשעות הגן, ורק בבית הסכימה לשבת על הסיר.

מי ידע שכך יהיה? ההיריון שלהן היה כל כך קשה. תשעה חודשים בחדר אפל, רק מנורת הלילה דולקת וספרים שונים פזורים על המיטה. ספרי פרוזה, סיפורי עלילה, רומנים וסיפורים דוקומנטריים. חלוק קטיפה בצבע סגול-יין, עטף את גופה העגלגל של מאירה. היא שוכבת כך דרך קבע בלי נוע, והמחשבות רצות: איך ייראו התינוקות שבקרבי? האם הן יהיו שחרחרות או בהירות? מתולתלות או ששיערן יהיה חלק? אולי אחת תהיה חייכנית והשנייה פילוסופית קטנה, עם גומות חן ונמשים. איך אני אוהבת נמשים! ואולי לא. היא שכבה לבד בחדר הגדול, ורק הקירות נשמו את ההיריון ואת סבלו.

תשע עשרה שנה. מיכלי פילוסופית, סקרנית, אוהבת ספר. היא מסתובבת בבית חולמנית, הליכתה מעופפת, משננת פרקי תנ"ך. היא הצטיינה בלימודים ואהבה לעזור לבנות החלשות, שידעו להעריך זאת היטב. לעומתה, דבורי שובבה ובלתי ממושמעת בעליל. היא שנאה ללמוד, ובילתה שעות ארוכות בסניף בני עקיבא, עם החברות והחברים. באספות ההורים מאירה ישיבה מכווצת כשהמורה התחילה לספר על דבורי. כן, יש פה בעיה. היא לא מממשת את הפוטנציאל שלה. מאירה שתקה, הנהנה, כתפייה שמוטות. היא רק חשבה לעצמה איך

זה שמיכלי תמיד מוציאה מאיות.

אויש, היא שוב יצאה ושכחה לקחת מפתח.

מיכלי מתרווחת על המיטה, פותרת תשבצים. דפיקה החלטית על הדלת מקפיצה אותה. מאירה נכנסת, נעלי העקב נוקשות על רצפת העץ. מיכלי מרימה את ראשה מהתשבץ ומבטה ממוקד באימה. שוב לבשה את החליפה האדומה הזו, עם חגורת עור שחורה ורחבה שמחמיאה לגזרתה החטובה, מטפחת צבעונית לראשה ושרשרת חרוזים צהובים וירוקים גדולים סביב צווארה. מתאמץ מדי, חושבת מיכלי.

בתנועה רחבה מסירה מאירה את משקפיה האופנתיים ומתיישבת על המיטה, מבט החלטי בעיניה הירוקות. החדר של דבורי ומיכלי מעוצב בטוב טעם. בזמן שהן יצאו למחנה מאירה הספיקה לקנות להן וילונות תחרה ורדרדים וכיסויי מיטה פרחוניים תואמים, גם הם מתחרה. שטיח רוד הונח לפני כל מיטה, ולהשלמת המראה היא תפרה מלמלות ורודות סביב השידות שלהן. הכול פשוט מושלם.

מאירה מחייכת חיוך נבוך, והרווח שבין שיניה נראה פתאום